

LINNUKLUBIDES

Tallinna Linnuklubi

14. detsembril 2001. a. moodustas paarkümmend Tallinna piirkonna linnuhuvilist EOÜ auliikme Linda Metsaoru initsiatiivil *Tallinna Linnuklubi*. Klubi juhatuse esimeheks valiti Linda Metsaorg, juhatuse liikmeteks Rene Ottesson ja Arne Tuule. 2003. aasta kesksaigaks on klubis 41 liiget.

Tallinna Linnuklubi eesmärkideks on lindude uurimine, kaitse ja tutvustamine eelkõige Tallinnas ja Harjumaal, kuid ka mujal Eestis. Oma eesmärkide saavutamiseks korraldame välitöid, õppelaagreid, koosolekuid ja seminare, osaleme trükiste väljaandmisel. Üheks olulisemaks tegevuseks on olnud Tallinna keskel asuva Paljassaare poolsaare ning sealse mitmekesise linnustiku tutvustamine ning kaitse organiseerimine, muuhulgas osales klubi Tallinna rannaalade planeeringut käsitlevatel linnavalitsuse nõupidamistel ning korraldas koos klubiga Fotokala fotokonkursi "Paljastame Paljassaare". Edasistes plaanides on Tallinna linna ja lähikümbruse lindude kaardistamine. Klubi tegemistega saab lähemalt tutvuda meie interneti kodulehel aadressil www.tallinna-linnuklubi.ee.

Rene Ottesson

Ida-Virumaa linnusõbrad on organiseerunud

Möödunud aasta lõpus otsustasid Ida-Virumaal tegutsevad linnuhuvilised oma ettevõtmistele pisut ametlikuma varjundi anda ning moodustada maakonna linnusõpru koondava ühingu. 2003. aasta alguses sündiski Ida-Virumaa Linnuklubi, mille peamisteks eesmärkideks on linnuvaatlemise ja -kaitse propageerimine Virumaal. Loomulikult tehti ses vallas ühtteist ära ka varem – ühised retked kevadiste ja sügiseste linnuvaatluspäevade ajal, esinemised koolides – ja loodetavasti saab selline tegevus klubi loomisega nüüd hoogu juurde.

Kuna kõik Ida-Virumaa Linnuklubi liikmed on EOÜ nimekirjas, siis hoitakse kõrgel ka ühingu lippu ning juhitudakse oma tegevuses ühingu põhikirjast. Puhatu soostikus ning Struuga luhal linde loendades on juba tehtud koostööd EOÜ-ga ja jõudumööda kavatakse kõik klubi liikmed osaleda teisteski ühingu poolt korraldatud üle-eestilistes projektides. Üheks lähiaja suuremaks ettevõtmiseks Virumaal, mis klubi liikmetel on juba pikalt meeles mõlkunud, on pesakastide paigaldamine rekultiveeritud põlevkivikarjääridesse. Klubi tegevusest huvitatutel palume ühendust võtta Indar Zeinetiga (GSM: 052 45 428).

Margus Pensa

EOÜ KROONIKA

Eesti ornitoloogiaühingu koosolekud

2002. aasta sügisel pidas EOÜ kolm ettekandekoosolekut. 13. novembril andsid **Renno Nellis**, **Rein Nellis** ja **Joosep Tuvi** ülevaate Vooremaa järvede linnustikust, selle uurimise ajaloost ning kaitse probleemidest. Sisukat juttu kaunistasid Joosep Tuvi linnufotod. 19. novembril õpetas **Margus Ellermaa** lindude määramist slaidide abil. 18. detsembril analüüsis **Asko Lõhmus** oma ettekandes "Kas Eesti linnustiku tulevik on tume?" muutusi meie linnustiku koosseisus.

2003. aasta esimesel poolel koguneti ettekandeid kuulama viiel korral. 18. veebruaril rääkis **Arvi Lepisk** vesipapi pesitsemisest 2002. a. Ahja jõel, lühifilmi abil said sellest haruldasest sündmusest osa ka saalisviibijad. Koosoleku teises osas andis **Margus Ots** ülevaate valge-toonekure projekti 2002. aasta tulemustest. 4. märtsil rääkisid **Eve Mägi** ja **Vilju Lilleleht** kormorani käekäigust ning selle liigi uurimisest ja kaitsest. 18. märtsi koosolek tähistas 20 aasta täitumist lindude punktloenduste alustamisest, projekti tutvustas **Andres Kuresoo**. 8. aprillil selgus **Veljo Runneli** ettekandest, et linnuhälte lindistamine ei olegi nii keeruline, vajab vaid pisut vajalikku tehnikat ja kõvasti kannatlikkust. 22. aprillil kõneles **Andres Kalamees** siniraa saatusest Eestis.

EOÜ üldkoosolek toimus 29. märtsil. Juhatuse tegevusest ning ühingu rahalisest seisust andis ülevaate juhatuse esimees **Andres Kalamees**, kes tutvustas ka ühingu 2003. a. tegevuskava. Koosolekul valiti uus nõukogu ning kolm uut auliiget – **Eet Tuule**, **Ilkka Stén** ja **Pertti Saurola**. Pärastlõunal pidasid ettekanded **Mati Kose** ("LIFE-Häädemeeste – kõik lindude heaks!"), **Uku Paal** ("Kuidas näha linnuharuldusi ja mida seejuures tähele panna") ja **Aivar Leito** ("Uuemaid andmeid sookure arvukusest, levikust ja rändeteedest").

Kevadine linnuvaatlus

2003. aastal kutsus Eesti Ornitoloogiaühing juba kuuendat korda lihavõttepühade ajal kõiki inimesi loodusesse linde vaatama, tänavused vaatluspäevad olid 19. ja 20. aprill. Ühingusse jõudis 46 nimekirja 86 vaatlejalt. Kokku nähti kahe päeva jooksul vähemalt 40 000 lindu ja registreeriti 160 linnuliiki. Enim liike – 116, said oma vaatlusnimekirja **Mati Martinson** ja teised vaatlejad Sõrve linnujaamast. Järgnesid "sisemaamehed" **Eet** ja **Aarne Tuule** koos **Ülo Väliga** (77 liiki), **Rein Mikk** koos kaaslastega (76 liiki) ja **Leho Aaslaid** (76 liiki). Kõige põnevamaks vaatluseks oli sel aastal Sõrve säärel vaadeldud stepi-loorkull, huvitavamad liigid olid veel suurkanakotkas, sarviklõoke, randkiur ja lapi tsiitsitaja.

EOÜ ja PKÜ ühised talgud Häädemeestel

Sel aastal toimusid traditsiooniks saanud kevadiste linnuvaatluspäevade raames 19. ja 20. aprillil EOÜ ja Pärandkoosluste Kaitse Ühingu ühised talgud meie LIFE-projekti alal Häädemeestel. Suurepärase ilm meelitas kohale palju huvilisi, kokku osales talgutel umbes 140 inimest. Esimesel päeval puhastati rannaniite võsast, prahist ja vanadest aedadest ning põletati pilliroogu. Teine päev oli pühendatud lindudele, ornitoloogide juhtimisel toimusid linnuretked rabasse ja parematesse linnupaikadesse. Üritus leidis pikemat kajastamist ka ETV kahes loodussaates.

EOÜ suvepäevad

EOÜ suvepäevad toimusid sel aastal 14.–15. juunil Võrumaal Kuutsis. Vaatamata külmale ja vihmasele ilmale ning kiirele välitööperioodile oli osavõtjaid tavapäraselt rohkem kui sada, sel korral 130. Peeti hulk huvitavaid ettekandeid lindude määramise õpetusest linnusõbraliku põllumajanduse tutvustuseni ning viidi läbi mitmeid praktilisi õppusi, kahjuks jäi uue linnuatlase välitöömetoodika tutvustus heitliku ilma tõttu vaid teoreetiliseks. Traditsiooniliselt korraldati kutsemeisterlikkuse võistlused ning aega jagus ka siniraa ning teiste põnevate lindude vaatlemiseks ja ööhäälte kuulamiseks. Mõeldud oli loomulikult ka lastele – kohaliku kooli huvijuhi eestvõtmisel joonistasid lapsed linnupilte, värvisid keraamikat ja klaasi, meisterdasid samblassiile ja käisid Suurel Seikluste Rajal. Järgmisel aastal korraldab suvepäevad lääneregioon.

Uus Eesti haudelindude levikuatlas

Alustatud on uue haudelindude levikuatlase ettevalmistustöödega. 16. aprillil toimus linnuatlase esialgse töörühma koosolek. Leiti, et atlase välitöödel tuleks koguda ka täpsemat elupaigainfot ja saada kõigi liikide arvukushinnangud. Samuti otsustati, et välitöödega tuleks alustada juba 2004. aastal ja need peaks kestma mitte rohkem kui 5 aastat. Atlase esialgset metoodikat tutvustati EOÜ suvepäevadel. 29. aprillil määras juhatus atlase ajutisteks koordinaatoriteks Andrus Kuusi ja Riho Kinksi. 9. juunil kinnitas ühingu juhatus atlase ametliku töörühma koosseisus **Jaanus Elts, Riho Kinks, Lauri Klein, Andres Kuresoo, Andrus Kuus, Eerik Leibak, Agu Leivits ja Kaja Peterson**. Avatud on ka atlase eriarve Hansapangas (arvunumber: 221021791423), kuhu on oodatud iga annetust atlasetööde käivitamiseks.

Lühidalt

- 24.–27. veebruarini külastas Eesti Ornitoloogiaühingut Briti Kuningliku Linnukaitseühingu (*RSPB*) Euroopa Liidu kandidaatriikide looduskaitseprogrammi koordinaator Zoltan Waliczky, kellega arutati ühingu tegevuse edaspidiseid suundi, rahastamise võimalusi ja tähtsate linnualadega seonduvat. Kohtuti Keskkonna-ministeeriumi ja Põllumajandusministeeriumi ametnikega.
- 2003. a. märtsil alustas EOÜ interneti vahendusel oma kodulehel *www.eoy.ee* linnumääramisvõistlust, mille käigus iga kuu alguses pannakse äraarvamiseks välja neli linnufotot. Esimeses neljas võistlusvoorus on osalenud juba 223 võistlejat ja võistkonda. Võistlusega on oodatud liituma kõik uued huvilised! Auhinnad on välja pannud nii ühing kui ka MTÜ Loodusajakiri.
- Mai lõpus avaldati ühingu kodulehel Eesti Linnunimetuste Komisjoni aastatepikkune töö maailma lindude eestikeelsete nimedega. Andmebaasist on võimalik otsida eestikeelseid vasteid nii inglis- kui ka ladinakeelsete liiginimede järgi. Andmebaasi täiendatakse ja parandatakse jooksvalt.

Kroonikat kirjutas Riho Kinks

EOÜ JUHATUSES...

Alates 2003. aastast on ühingu direktoriks ja juhatuse esimeheks **Andres Kalamees**. Juhatusse kuulub ka endine direktor **Jaanus Elts**. Uueks liikmeks valiti **Riho Kinks**, kes töötab ühingu linnukaitse- ja metsaspetsialistina.

Juhatuses uus koosseis on pidanud kaks koosolekut, peamine töö ja nõupidamine on käinud jooksvalt. 5. veebruaril arutati esseeisva ühingu üldkoosolekuga seonduvat ning valmistuti *RSPB* töötaja Zoltan Waliczky visiidiks. 27. märtsi koosolekul täpsustati üldkoosoleku kava ja arutati võimalikke probleeme, arutlusel olid ka ühingu finantsküsimumused, aasta linnuga seonduv, talgud Rannametsa-Soometsa kaitsealal ning suvapäevade ettevalmistus. Üheks oluliseks teemaks oli uue Eesti linnuatlase küsimus.

29. märtsil 2003. a. toimunud EOÜ üldkoosolekul valiti ühingu kolmeks aastaks uus nõukogu, mis on sarnaselt eelmise koosseisuga 13-liikmeline. Sinna kuuluvad **Lauri Klein**, **Toomas Kukk**, **Andres Kuresoo**, **Peep Lassmann**, **Heikki Luhamaa**, **Olev Lüütsepp**, **Raivo Mänd**, **Ivar Ojaste**, **Hannes Pehlak**, **Henn Pärnamets**, **Kaarel Roht**, **Gunnar Sein** ja **Urmas Sellis**.

Uus nõukogu kogunes esimest korda käesoleva aasta 8. mail, mil nõukogu esimeheks valiti Eesti Muusikaakadeemia rektor ja tuntud pianist **Peep Lassmann**, kes on aastaid tegutsenud aktiivse harrastusornitoloogina. Aseesimeheks kinnitati ornitoloog **Hannes Pehlak**. EOÜ juhatus andis ülevaate ühingu tegevusest ning arutati edaspidist töökorraldust. Osalesid ka eelmise nõukogu liikmed **Asko Lõhmus** ja **Margus Ots**, kes rääkisid eelmise koosseisu töökorraldusest ja probleemidest. Teist korda kogunes nõukogu vahetult enne suvepäevi 13. juunil. Arutati EOÜ strateegiaga seonduvat ning moodustati vastavad linnustiku kaitse, uurimise ja haridusega tegelevad töögrupid. Strateegia arendamise koordinaatoriks valiti **Henn Pärnamets**.

Andres Kalamees

- 26.-28. septembril 2003. a. toimuvad Läänemaal Roostal kümnendad Eesti ja Soome ornitoloogide päevad. Konverentsi eesmärgiks on kahe naaberriigi ornitoloogide uusimate uurimistulemuste vahetamine ning omavahelise suhtluse edendamine. Lisaks ettekannetele ja töögruppide tegevusele on kavas ekskursioonid **Silma** ja **Matsalu** looduskaitsealadele. Täpsem info EOÜ kontorist.
- 4.-5. oktoobril leiab aset üle-euroopaline linnuvaatlus *European Birdwatch 2003*, mida sel aastal koordineeritakse Luksemburgist. Loomulikult on osa võtma oodatud ka Eesti linnusõbrad, konkreetsetest üritustest antakse infot edaspidi.
- Ilmunud on ühingu auliikme **Endel Edula** raamat „Koduümbruse linnud“, kus autor võtab populaarses vormis kokku oma pikaajalised vaatlustulemused. Käsitletakse 36 tavalisemat linnuliiki. Raamatut illustreerivad rohked värvifotod ja joonised.

